

Adam RADOMYSKI

Dęblin, dn. 26.02. 2024 r.

dr hab. prof. LAW

Lotnicza Akademia Wojskowa

Wydział Bezpieczeństwa Lotniczego

OPINIA

dorobku naukowego, dydaktycznego i naukowego

dr. Rafał MIĘTKIEWICZ

Osiągnięcia naukowego pt.: „Systemy autonomiczne w działaniach na morzu” i aktywności naukowej w postępowaniu w sprawie nadania stopnia naukowego doktora habilitowanego w dziedzinie nauk społecznych w dyscyplinie nauki o bezpieczeństwie.

Wykonanie niniejszej opinii zostało zlecone uchwałą Rady Dyscypliny Nauki o Bezpieczeństwie Federacji Akademii Wojskowych w Gdyni nr 86/2023 z dnia 15 grudnia 2023 roku.

1. Charakterystyka sylwetki Habilitanta

Pan Rafał MIĘTKIEWICZ jest doktorem nauk społecznych w zakresie nauk o bezpieczeństwie, który został nadany na mocy uchwały Rady Wydziału Dowodzenia i Operacji Morskich Akademii Marynarki Wojennej w Gdyni w dniu 1 października 2015 r. W tym samym roku Habilitant został zatrudniony w Akademii Marynarki Wojennej w Gdyni. Należy podkreślić, że przed zatrudnieniem w AMW od 2004 roku Habilitant pełnił zawodową służbę wojskową w 13. Dywizjonie Trałowców, gdzie zajmował kolejno dowódcze stanowiska służbowe od dowódcy działu okrętowego, przez zastępcę dowódcy okrętu na dowódcy okrętu kończąc. Podkreślenia wymaga również fakt, że w okresie służby ukończył wiele kursów i szkoleń krajowych i zagranicznych w tym także organizowanych przez NATO. Na uwagę zasługuje także udział Habilitanta w ćwiczeniach wojskowych, w tym: Anakonda, Wargach, Rekin, Ostrobok, Miecznik), które dały możliwość zweryfikowanie wiedzy teoretycznej i przyczyniły się do ugruntowania umiejętności specjalistycznych. Należy zauważyć, że Habilitant w latach 2015-2022 przeszedł wszystkie szczeble dydaktyczne i naukowe od starszego wykładowcy, przez adiunkta i adiunkta naukowo-badawczego. W tym okresie piastował także odpowiedzialne stanowiska: Kierownika Zakładu Działań Morskich, Dyrektora Instytutu Operacji Morskich oraz Kierownika Zakładu Działań Morskich.

Przedstawiona powyżej charakterystyka kariery zawodowej Habilitanta wskazuje, że zdobył niezbędne praktyczne doświadczenie co przełożyło się na wyborze przyszłego obszaru badawczego, który zdominował późniejszą działalność naukową Habilitanta prowadzoną w AMW. Oceniam, że przytoczone powyżej determinanty spowodowały, że Habilitant w sposób formalny miał możliwość nie tylko nabycia nowej wiedzy, ale także skonfrontowania dotychczasowych poglądów z punktem widzenia teorii i praktyki. Znalazło to swoje odzwierciedlenie w jego dalszych dociekaniach naukowych. Bez wątplenia doskonalenie umiejętności zawodowych, a także samodzielne znajdowanie powiązań pomiędzy nimi, pozwoliło na dalsze obiektywne postrzeganie poszczególnych zagadnień, które zostały ujęte w przedstawione do oceny formalne monografii naukowej.

Tym samym uważam, że w zakresie przedstawionego życiorysu zawodowego, jako żołnierza, dydaktyka i naukowca, Habilitant posiada szeroką i ugruntowaną wiedzę w zakresie bezpieczeństwa morskiego, co pozwoliło na efektywne oraz swobodne poruszanie się w odniesieniu do zagadnień podejmowanych w publikacjach naukowych oraz w projektach badawczych.

Reasumując, oceniam, że zarówno wykształcenie, jak i praca zawodowa zapewniły Habilitantowi właściwe przygotowanie teoretyczne i praktyczne niezbędne do merytorycznego zbadania zagadnień ujętych w ocenianej monografii oraz cyklu powiązanych z nią 9 publikacji naukowych.

2. Ocena aktywności naukowej, dydaktycznej i publicystycznej

Dorobek naukowy Habilitanta obejmuje”

- 3 monografie autorskie;
- 2 monografie współautorskie;
- 15 samodzielnych artykułów (w tym 7 w języku angielskim);
- 7 artykułów współautorskich (w tym 5 w języku angielskim);
- 16 rozdziałów w monografiach naukowych (w tym 12 po uzyskaniu stopnia doktora).

Analiza dorobku naukowego Habilitanta pozwala na stwierdzenie, że widoczny jest w nim zasadniczy kierunek zainteresowań naukowych Habilitanta.

Większość pozycji, z przedstawionych w wykazie dorobku dotyczy rozważań powiązanych z treściami zawartymi w dysertacji, co świadczy o konsekwencji Habilitanta w dążeniu do rozwiązania skonkretyzowanych problemów naukowych, a nie na działaniu

polegającym na opracowaniu jak największej liczby publikacji o zróżnicowanej i „rozstrzelonej” tematyce.

Przedstawiony do oceny przez Habilitanta dorobek naukowy charakteryzuje pragmatyczność i logiczne powiązanie tematyki, która świadczy o dużej konsekwencji w planowaniu i prowadzeniu badań naukowych. Stanowią one także potwierdzenie (dowód), że przedmiotowa monografia wskazana przez Habilitanta jako finalne osiągnięcie naukowe, jest rezultatem badań, które zostały poprzedzone wcześniejszymi rozważaniami, z których wnioski zostały w umiejętny sposób do niej implementowane. Powoduje to, że monografię można traktować jako swego rodzaju kompleksowe sprawozdanie z dotychczasowej działalności badawczej Habilitanta.

Po zapoznaniu się z wydawnictwami zwartymi oraz wybranymi artykułami z przedstawionego dorobku naukowego, bardzo pozytywnie oceniam poszukiwanie w procesie badawczym związków przyczynowo-skutkowych, przy zachowaniu wysokiej jakości merytorycznej. Oparcie badań na praktycznych doświadczeniach oraz obserwacji realnych procesów, przyczyniło się do tego, że wartość badań jest wysoka i wnosi znaczący wkład do nauki o bezpieczeństwie.

Poza tym należy zauważyć, że Habilitant starał się weryfikować swoje wyniki badań podając je pod osąd ekspertów i naukowców zarówno z Polski jak i zagranicy. Znajduje to swoje potwierdzenie w aktywnym udziale Habilitanta w 29 krajowych konferencjach naukowych, 14 konferencjach międzynarodowych na których przedstawił referaty naukowe prezentujące własne osiągnięcie badawcze. Należy podkreślić, że zdecydowana większość wygłoszonych referatów miała miejsce po uzyskaniu stopnia doktora, co świadczy także o znaczącej zintensyfikowaniu działalności naukowej Habilitanta w ocenianym okresie.

Istotne miejsce w działalności naukowo-badawczej Habilitanta zajmuje kierowanie zespołami badawczymi i udział w charakterze członka zespołów w pracach naukowo-badawczych oraz projektach finansowanych przez NCBR i MON. Należy podkreślić dużą aktywność Habilitanta jako uczestnika międzynarodowych zespołów projektowych w tym Europejskiej Agencji Obrony. Poza tym Habilitant odbył 8 krótkoterminowych staży naukowych w kraju (Politechnika Rzeszowska, Politechnika Gdańska) i poza jego granicami (Słowacja, Grecja, Niemcy, Bułgaria).

Należy zwrócić uwagę na pracę dydaktyczną Habilitanta, która zajmuje dużą część jego aktywności zawodowej. W zakresie dydaktyki i promowaniu młodych kadr, Habilitant sprawował funkcję promotora prac dyplomowych, promotora pomocniczego w dwóch rozprawach doktorskich. W zakresie organizatorskim niewątpliwie dużym doświadczeniem było sprawowanie funkcji kierowniczej, opiekuna kół naukowych oraz uczestnictwo

w komitetach organizacyjnych konferencji naukowych. Równie aktywnie Habilitant angażował się we współpracę z sektorem gospodarczym, opracowując rzeczowe analizy i ekspertyzy, których w sumie było 12.

Inną ważną formą działalności naukowej Habilitanta jest udział w zespołach eksperckich. Poprzez uczestnictwo w szeregu prac naukowo-badawczych zdobył określone doświadczenie oraz warsztat badawczy, pragmatycznie wprowadzając do praktyki wynikające z nich d. Uważam, że stanowiło to solidną podstawę do prowadzenia badań i opracowania ich wyników w formie przedstawionej do oceny monografii.

Oceniam, że w odniesieniu do pozostałych obszarów aktywności tj.: wystąpień na krajowych i międzynarodowych konferencjach naukowych, udziału w komitetach organizacyjnych i naukowych konferencji krajowych i międzynarodowych, udziału w pracach zespołów badawczych oraz członkostwa w międzynarodowych lub krajowych organizacjach naukowych, odbytych stażach naukowych stwierdzam, że Habilitant spełnił wszystkie wymagania (przesłanki) ustawowe.

Reasumując uważam, że uzyskane dotychczas rezultaty badawcze pozwalają stwierdzić, że Habilitant jest należycie przygotowany do samodzielnego prowadzenia badań w dyscyplinie nauki o bezpieczeństwie.

3. Ocena monografii

Przedstawiona do oceny monografia pt. *Systemy autonomiczne w działaniach na morzu* stanowi zwarte opracowanie naukowe liczące 493 strony. Monografia została wydana w 2023 roku przez Wydawnictwo Akademii Marynarki Wojennej w Gdyni, pod numerem ISBN: 978-83-966280-7-7. W tym miejscu pragnę zaznaczyć, że niniejsze wydawnictwo jest ujęte w Załączniku do komunikatu Ministra Edukacji i Nauki z dnia 22 lipca 2021 r.

w sprawie wykazu wydawnictw publikujących recenzowane monografie naukowe. Tym samym Habilitant spełnił ustawową przesłankę wydania recenzowanej monografii przez wydawnictwo, które w roku jej opublikowania w ostatecznej formie zostało ujęte w wymienionym powyżej wykazie wydawnictw.

Struktura monografii składa się z wykazu skrótów, wstępu, pięciu rozdziałów, zakończenia, bibliografii, spisów rysunków. Według mojej oceny układ treści jest czytelny i spójny, a poszczególne rozdziały zawierają interesujące wyniki badań i wnioski, które zostały przedstawione w ramach podsumowania, które kończą każdy z rozdziałów.

We wstępie zawarto uzasadnienie prowadzenia badań o zakresie i treści przedstawionych w dysertacji, a także strukturę pracy. Zamieszczone przez Habilitanta zagadnienia związane z metodologią przeprowadzonych badań naukowych w tym przyjętymi założeniami metodologicznymi. Oceniam, że zostały przedstawione przystępnie i klarownie oraz, że są ze sobą spójne. W rozdziale pierwszym Habilitant dokonuje identyfikacji i klasyfikacji systemów autonomicznych wykorzystywanych w środowisku morskim. Wskazuje także tendencje rozwojowe morskich systemów autonomicznych. W kolejnych rozdziałach przedstawia w tym charakteryzuje Bałtyk jako akwen wykorzystania morskich systemów autonomicznych oraz określa wpływ różnych czynników na działanie tych systemów. Również interesujące są rozważania dotyczące współczesnych zagrożeń bezpieczeństwa w odniesieniu do domeny morskiej. Przedmiotowe rozważania stanowią podstawę do weryfikacji (diagnozy) aktualnych możliwości Marynarki Wojennej w odniesieniu do zidentyfikowanych już wcześniej wyzwań i zagrożeń bezpieczeństwa.

W ostatnim rozdziale piątym rozdziale Habilitant przedstawił koncepcję wykorzystania morskich systemów autonomicznych w różnych rodzajach działań i w odniesieniu do zróżnicowanego spektrum zadaniowego.

W zakończeniu przedstawione zostały wyniki badań zawartych w monografii. Uważam je za merytoryczne i wyważone.

Pracę uzupełniają liczne zdjęcia, rysunki i tabele poszerzające zakres informacji dotyczących istotnych problemów w zakresie opracowanego tematu dysertacji oraz wspomagające czytelność i przystępność przedstawianych treści.

Dla opracowania niniejszej dysertacji Autor wykorzystał znaczną liczbę źródeł, które zostały przedstawione w bibliografii.

Podczas lektury przedstawionej do recenzji monografii, odniosłem pozytywne wrażenie co do umiejętności pisarskich Habilitanta przez co sposób przekazywania treści powoduje, że monografię czyta się przyjemnie i zrozumiale. W mojej ocenie przekaz treści

w tym wywody są jasne i klarowne, pomimo, że prezentowana problematyka jest wysoce specjalistyczna i znacznej mierze dotyczy dość skomplikowanych i złożonych w swojej formie i strukturze zagadnień zagrożeń bezpieczeństwa morskiego oraz możliwości jego poprawy w wyniku implementacji morskich systemów autonomicznych.

Równie wysoko oceniam warstwę merytoryczną monografii, a przedstawione w niej rozważania naukowe uważam za wartościowe z poznawczego punktu widzenia i jednocześnie uważam je za inspirujące do prowadzenia dalszych badań naukowych w tym obszarze. Poza tym należy podkreślić, że w monografii widoczne jest doświadczenie zawodowe i naukowe Habilitanta.

Mocną stroną badań przedstawionych w ocenianej monografii jest to, że Habilitant skupił się na badaniach opartych na racjonalnych przesłankach oraz rzeczywistych uwarunkowaniach i zależnościach związanych z możliwościami kształtowania bezpieczeństwa w domenie morskiej. Dzięki temu badania w tym zakresie są rzetelne, mocno osadzone w rzeczywistości co sprawia, że mogą znaleźć swoje praktyczne zastosowanie.

Reasumując stwierdzam, że przedstawione powyżej opinie upoważniają do stwierdzenia, że monografia i cykl powiązanych z nią publikacji stanowią niewątpliwie twórczy wkład dr. Rafała MIĘTKIEWICZA w rozwój dyscypliny nauki o bezpieczeństwie.

4. Ocena końcowa

Oceniając dotychczasową pracę dydaktyczną i naukową stwierdzam, że dr Rafał MIĘTKIEWICZ jest ukształtowanym, o znacznym dorobku i doświadczeniu, pracownikiem naukowo-dydaktycznym, przygotowanym do samodzielnego rozwiązywania złożonych zadań naukowych zarówno pod względem metodologicznym, jak i merytorycznym.

Jego monografia będąca wynikiem badań wnosi wiele nowych wartości do teorii i praktyki dyscypliny nauki o bezpieczeństwie. Stwierdzam, że Jego dorobek naukowy oraz monografia spełniają warunki określone w Art. 219 ust 1. Pkt 2 Ustawy z dnia 20 lipca 2018 r Prawo o Szkolnictwie Wyższym i Nauce (Dz.U. z 2022 r poz.574, 583,655,682) i wnioskuję o dopuszczenie dr Rafała MIĘTKIEWICZA do dalszych etapów postępowania habilitacyjnego.

.....*Radomyski*.....